PROGRAMMA 2 – EEN VEILIG EN LEEFBAAR VEENENDAAL

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie Programma 2

Een aantrekkelijke gemeente is meer dan een plek waar mensen wonen. Het is een gemeenschap waarin inwoners zich veilig voelen, elkaar ontmoeten en samen kunnen omgaan met veranderingen en uitdagingen. Binnen deze pijler versterken de thema's Veiligheid, Leefbaarheid en Weerbaarheid elkaar. Veiligheid gaat daarbij niet alleen over het voorkomen van criminaliteit en overlast, maar ook over digitale veiligheid, sociale samenhang en het bieden van voldoende perspectief aan inwoners. Leefbaarheid ontstaat door een goede balans tussen een prettige fysieke leefomgeving en sterke sociale netwerken in buurten en wijken. Weerbaarheid gaat over het vermogen van inwoners, organisaties en overheid om samen voorbereid te zijn op crises, verstoringen en maatschappelijke veranderingen. Door te investeren in sterke buurten, betrokken inwoners en een veilige leefomgeving ontstaat een veerkrachtig Veenendaal waarin mensen zich thuis voelen en op elkaar kunnen rekenen.

Financiën Programma 2

Bedragen x € 1.000	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	-101	-101	-101	-101
Lasten	15.715	16.075	16.140	16.189
Saldo programma (voor mutaties reserves)	**15.614**	**15.974**	**16.039**	**16.088**
Beschikkingen	-	-	-	-
Stortingen	-	-	-	-
Saldo mutaties reserves	**-**	**-**	**-**	**-**
Saldo programma (na mutaties reserves)	**15.614**	**15.974**	**16.039**	**16.088**

Thema's Programma 2

I. Veiligheid
II. Leefbaarheid
III. Weerbaarheid
IIII. Overig

Verbonden partijen Programma 2

- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Thema I – Veiligheid

Algemeen Veiligheid

Veenendaal werkt binnen het Integraal Veiligheidsbeleid Heuvelrug samen met vijf buurgemeenten aan een gezamenlijke en toekomstbestendige veiligheidsaanpak.
We richten ons op het tegengaan van ondermijning, digitale veiligheid, maatschappelijke onrust en polarisatie, zodat Veenendaal veilig en weerbaar blijft. De lokale focus, samen met het ruimtelijk en sociaal domein, ligt op preventie, vroegsignalering en het voorkomen van criminele aanwas, met een meer nadrukkelijke rol voor inwoners en ondernemers.

Ambitie

We willen dat iedereen zich in Veenendaal veilig voelt. We zorgen samen voor een veilige openbare ruimte, het aanpakken van overlast, ondermijning en criminaliteit met extra aandacht voor jeugd. We vergroten bescherming achter de voordeur en online.

Richtinggevende doelen raadsakkoord

1. Jeugd en veiligheid
We zetten ons actief in om te voorkomen dat jongeren in de (drugs)criminaliteit belanden en zorgen voor veilige ontmoetingsplekken en perspectief voor jeugd.

2. Veiligheid in de openbare ruimte
We signaleren en verminderen onveilige situaties en onveilige plekken in de openbare ruimte.

3. Effectieve aanpak van overlast, ondermijning en criminaliteit
We pakken overlast, ondermijning en criminaliteit gericht en zichtbaar aan.

4. Veiligheid achter de voordeur
We vergroten de veiligheid achter de voordeur door signalen van onveiligheid, geweld of kwetsbaarheid tijdig op te merken en komen indien nodig in actie om risico's te verkleinen en escalatie te voorkomen.

5. Samen werken aan (digitale) veiligheid
We versterken de fysieke én digitale veiligheid door samen te werken met inwoners, partners, organisaties en ondernemers.

Samenhang met

- Wonen
- Mobiliteit
- Leefbaarheid
- Weerbaarheid
- Jeugd

Beleid gerelateerd aan thema Veiligheid

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Integraal Veiligheidsplan Heuvelrug 2023-2026	01/04/2023
Integraal Veiligheidsplan Heuvelrug 2027-2030	verwacht Q1 2027
Toezicht- en Leefbaarheidsplan 2027-2030	verwacht Q2/3 2027
Algemeen plaatselijke Verordening & diverse beleidsregels voor de uitvoering van landelijke en lokale wet- en regelgeving	Dec-24

Actuele ontwikkelingen thema Veiligheid

Nieuw Integraal Veiligheidsplan Heuvelrug (IVP)
In het eerste kwartaal van 2027 leggen we het nieuwe Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2027-2030 ter vaststelling voor aan de raad. Daarna starten we met de uitvoering. We bouwen voort op de basisteam-brede samenwerking met de gemeenten Utrechtse Heuvelrug, Renswoude, Rhenen en Wijk bij Duurstede, de politie en het Openbaar Ministerie en op de lijn uit de afgelopen beleidsperiode. Daarbij verbinden we de regionale en basisteam-brede veiligheidsprioriteiten met de ambities uit het nieuwe raadsakkoord.

Schoolzones
Voor de verdere uitrol van de schoolzones wordt voor zowel 2027 als 2028 rekening gehouden met een investering van € 120.000 per jaar. Hiermee kunnen in beide jaren acht schoollocaties worden ingericht als schoolzone. De financiële consequenties , conform besluitvorming door de raad in september, worden verwerkt.

Taakvelden thema Veiligheid

Taakveld (bedragen x1000)	B/L	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
1.1A Crisisbeheersing en Brandweer	Baten	-7	-7	-7	-7
	Lasten	4.850	5.082	5.152	5.251
Totaal 1.1A Crisisbeheersing en Brandweer		**4.842**	**5.074**	**5.144**	**5.243**
1.1B Crisisbeheersing en Brandweer	Lasten	719	713	716	711
Totaal 1.1B Crisisbeheersing en Brandweer		**719**	**713**	**716**	**711**
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	-89	-89	-89	-89
	Lasten	3.763	3.763	3.763	3.732
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid		**3.674**	**3.674**	**3.674**	**3.643**
Totaal thema 2.1 Veiligheid		**9.235**	**9.461**	**9.534**	**9.598**

Thema II – Leefbaarheid

Algemeen Leefbaarheid

Leefbaarheid in Veenendaal draait om sterke buurten waar de fysieke omgeving en sociale samenhang elkaar versterken. We investeren in een veilige, groene en goed onderhouden openbare ruimte en stimuleren ontmoetingen, betrokkenheid en bewonersinitiatieven. Door wijkgericht te werken bouwen we aan wijken waar mensen prettig wonen, elkaar kennen en meedoen.

Ambitie

Veenendaal wil een verbonden gemeente zijn waar inwoners zich thuis voelen en actief bijdragen aan hun leefomgeving. We streven naar buurten met sterke sociale netwerken, voldoende voorzieningen en een groene, gezonde en uitnodigende openbare ruimte die ontmoeting en participatie stimuleert.

Richtinggevende doelen raadsakkoord

1. Verbinden en ontmoeten
We stimuleren en faciliteren dat inwoners elkaar gemakkelijk kunnen ontmoeten, elkaar kennen en sociale verbondenheid ervaren in hun buurt, met speciale aandacht voor het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder kwetsbare groepen.

2. Fijne, schone en groene leefomgeving
We creëren een prettige, veilige, creatieve en groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.

3. Samen zorgen voor Veenendaal
We nemen samen met inwoners, maatschappelijke en religieuze organisaties en ondernemers verantwoordelijkheid voor een leefbare en betrokken gemeenschap om het welzijn te vergroten. Met extra aandacht voor het versterken van mentale gezondheid en veerkracht in de samenleving.

4. Wijkgericht werken en prioriteren
We werken wijk- en buurtgericht, omdat de leefbaarheid per gebied verschilt, en we prioriteren oplossingen die passen bij de specifieke behoeften van elke wijk of buurt. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor jongeren.

Samenhang met

- Wonen
- Duurzaamheid

- Veiligheid
- Maatschappelijke voorzieningen
- Opvang
- Jeugd

Beleid gerelateerd aan thema Leefbaarheid

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
IBOR 2027-2030	
Toezicht- en Leefbaarheidsplan 2027-2030	Verwacht Q2/3 2027
Algemeen plaatselijke Verordening & diverse beleidsregels voor de uitvoering van landelijke en lokale wet- en regelgeving	Dec-24
Visie sociaal domein 2017	
Integraal beleidskader sociaal domein 2024-2027	
uitvoeringsplan BOSS Veenendaal	Dec-23

Actuele ontwikkelingen thema Leefbaarheid

Vervangingsopgave openbare ruimte
De komende decennia staat de gemeente voor een grote vervangingsopgave van de openbare ruimte. Veenendaal is met name in de jaren ‘70, ‘80 en ‘90 heel hard gegroeid. Deze wijken komen nu aan de beurt voor reconstructie van de openbare ruimte (50 jaar oud). Het gaat om onder andere vervanging van riolen, wegen en boom,- en groenstructuren. Doordat de huidige openbare ruimte destijds (grotendeels) gefinancierd is vanuit de grondexploitatie kennen deze momenteel geen financieringslasten in de begroting. Na vervanging is dit wel het geval en gaan de kapitaallasten en rentelasten stijgen. Naast de vervangingsopgave staat de gemeente voor de opgave om te komen tot een klimaat adaptieve, energieneutrale en circulaire gemeente. Deze ambities nemen we mee bij de reconstructies, zodat de buurten er weer minimaal 50 jaar tegenaan kunnen. In paragraaf B kapitaalgoederen staat concreet welke buurten er in 2027 gereconstrueerd worden.

Uitrol BOSS-programma in de buurtaanpak
BOSS-locaties (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten) voor kinderen zijn onderverdeeld in buurtplekken, steunplekken en straatplekken. Voor jongeren en ouderen gaat het om routes, bovenwijkse zones en ontmoetingsplekken. Voor bewegen en sporten in het algemeen gaat het om het onderhouden van een wandel,- en fietsnetwerk, groene gebieden, en sportplekken,- en parken voor een brede doelgroep. Er ontstaat op termijn een heel netwerk van verschillende type BOSS-plekken voor verschillende leeftijdscategorieën. Hierbij werken we buurtgerichtt, waarbij iedere woonbuurt om de zeven à acht jaar aan de beurt komt. In 2027 rollen we deze aanpak verder uit in de zogenaamde buurtaanpak. In deze aanpak is er ook aandacht voor vergroening (tegengaan hittestress en wateroverlast), aanplant en herstel van boom,- en groenstructuren, recht leggen van de verharding, het verbeteren van de verkeersveiligheid (bijvoorbeeld rond scholen) en het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mindervaliden. In paragraaf B kapitaalgoederen staat welke buurten er in 2027 aan de beurt zijn.

Doorontwikkeling gebiedsgericht werken en wijkgericht prioriteren
In 2027 zetten we stappen in het gebiedsgericht werken. We ontwikkelen een werkwijze om kwalitatieve signalen uit wijken vast te leggen en werken aan een dashboard voor kwantitatieve wijkdata. Daarbij onderzoeken we hoe beide typen informatie gecombineerd kunnen worden om wijkopgaven beter in beeld te brengen. Ook verkennen we de meerwaarde en toepasbaarheid van wijk,- en buurtplannen en ontwikkelen we een methode om gemeentelijke projecten en plannen per wijk beter met elkaar te verbinden. Op basis van deze stappen onderzoeken we hoe capaciteit, expertise en middelen meer gedifferentieerd en passend bij de behoeften van wijken kunnen worden ingezet. We sluiten aan bij de kracht en initiatieven die al in de wijken aanwezig zijn. We bouwen voort op de uitgangspunten van Asset Based Community Development (ABCD), waarbij inwoners, maatschappelijke organisaties en andere partners samen bijdragen aan oplossingen die passen bij de wijk.

Gebiedsaanpak Jan Roeckplantsoen, Engelenburg en Schrijverspark
We starten met de gebiedsaanpak Jan Roeckplantsoen, Engelenburg en Schrijverspark (JES). De aanpak vormt een uitwerking van wijkgericht prioriteren en biedt de mogelijkheid om ervaring op te doen met een integrale gebiedsgerichte aanpak. De aanpak richt zich onder andere op een duurzame verbetering van de leefbaarheid. De ervaringen uit deze gebiedsaanpak gebruiken we bij de verdere ontwikkeling van gebiedsgericht werken in andere delen van Veenendaal.

Doorontwikkeling van de wijkteams
We versterken en ontwikkelen de wijkteams door tot het centrale knooppunt waar signalen, ontwikkelingen, plannen en de inzet van de gemeente en haar partners en inwoners samenkomen. Het wijkmanagement gaat met de ketenpartners verkennen hoe we de samenwerking meer kunnen formaliseren en hier afspraken over vastleggen. Daardoor ontstaat een gezamenlijk beeld van de opgaven in de wijk en kunnen partners gezamenlijk prioriteiten bepalen en hun inzet beter op elkaar afstemmen. Het wijkmanagement zorgt hierbij voor regie, verbinding, samenhang en afstemming tussen inwoners, partners, bestuur en de gemeentelijke organisatie. De verdere inrichting van de brede wijkteams maakt onderdeel uit van de uitwerking van het gebiedsgericht werken.

Integraal kader voor leefbaarheid en actualisatie Toezicht- en Leefbaarheidsplan
We bekijken in 2027 in welke vorm een integraal kader of leefbaarheidsplan houvast kan bieden voor de verdere concretisering en uitvoering van onze inspanningen op het gebied van (sociale) leefbaarheid. Daarnaast wordt in 2027 het Toezicht,- en Leefbaarheidsplan dat richting geeft aan het werk van de Boa’s geactualiseerd, onder andere in relatie tot een nieuw Integraal veiligheidsbeleid (IVP). Deze plannen moeten ervoor zorgen dat toezicht, handhaving en andere maatregelen beter aansluiten op de opgaven in de verschillende wijken en bijdragen aan een samenhangende aanpak van leefbaarheid in heel Veenendaal.

Toekomst begraafplaats en rouwcentrum De Munnikenhof
In 2025 zijn we gestart met het opstellen van een toekomstvisie voor begraafplaats en rouwcentrum De Munnikenhof. Het doel is om het aanbod beter te laten aansluiten op de maatschappelijke behoefte van onze inwoners rond het bezorgen en gedenken van hun dierbaren. Daarnaast willen we de exploitatie, die al enkele jaren negatief is, verbeteren, zodat er weer een solide en duurzame toekomst ontstaat voor De Munnikenhof. In een raadsinformatiebrief (mei 2026) is de aanpak uitgewerkt in vier sporen: versterken begraafplaats (spoor 1), onderzoeken haalbaarheid crematorium (spoor 2), duurzame toekomst rouwcentrum (spoor 3) en een toekomstbestendige organisatie (spoor 4). In 2027 worden deze sporen verder uitgewerkt en wordt de toekomstvisie ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)
Naar verwachting wordt in oktober 2026 het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) 2027-2030 vastgesteld. Het IBOR biedt inzicht in de benodigde financiële middelen voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in de komende jaren. Hiermee beschikken we

over een actuele financiële onderbouwing voor het beheer van de openbare ruimte, in afwachting van nieuw beleid.
De onderhoudskwaliteit wordt in 2027 grotendeels onderhouden op beeldkwaliteit B en voor winkelcentra en de begraafplaats beeldkwaliteit A. Door het regelmatig uitvoeren van een externe schouw wordt de kwaliteit beoordeeld en waar nodig extra inzet gepleegd.
Met het vaststellen van het OPOR in 2021 is besloten om het openbaar groen geleidelijk steeds meer op natuurlijke wijze te onderhouden, mede om de biodiversiteit te bevorderen. Deze transitie naar ecologisch en dynamisch beheer verandert het beeld van de openbare ruimte en wordt nu buiten geleidelijk aan steeds beter zichtbaar. Voor het natuurlijke groen gaan we in 2027 verder met het sturen en monitoren op soortenrijkdom van inheemse flora.

Taakvelden thema Leefbaarheid

Taakveld (bedragen x1000)	B/L	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
5.7A Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Baten	-5	-5	-5	-5
	Lasten	6.246	6.380	6.371	6.357
Totaal 5.7A Openbaar groen en (openlucht) recreatie		**6.241**	**6.375**	**6.366**	**6.352**
6.1C Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	117	117	117	117
Totaal 6.1C Samenkracht en burgerparticipatie		**117**	**117**	**117**	**117**
6.1G Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	21	21	21	21
Totaal 6.1G Samenkracht en burgerparticipatie		**21**	**21**	**21**	**21**
Totaal thema 2.2 Leefbaarheid		**6.379**	**6.514**	**6.504**	**6.490**

Thema III - Weerbaarheid

Algemeen thema Weerbaarheid

Veenendaal versterkt zijn maatschappelijke weerbaarheid door zich voor te bereiden op verstoringen die kunnen ontstaan door digitalisering, klimaatverandering, geopolitieke spanningen en druk op vitale systemen. De focus verschuift van reageren naar voorbereid zijn: met aandacht voor zelfredzaamheid, samenredzaamheid en het functioneren van vitale processen en sociale netwerken. Door te werken met scenario's bouwen we aan een gemeenschap die schokken kan opvangen en snel kan herstellen.

Ambitie

We willen een veerkrachtige en verbonden gemeente zijn, waarin we samen met inwoners, organisaties en overheden voorbereid zijn op risico's en crises en elkaar ondersteunen wanneer dat nodig is.

Richtinggevende doelen raadsakkoord

1. Weerbare en sterke gemeenschappen
We bouwen aan sterke en veerkrachtige gemeenschappen waarin inwoners, organisaties en overheden samen voorbereid zijn op risico's en crises.

2. Inwoners zijn voorbereid op risico's en crises
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties weten wat zij kunnen doen bij risico's en crises en zijn goed voorbereid.

3. Sterke samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties
Gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken samen aan een veerkrachtige en veilige gemeenschap.

4. Bijzondere aandacht voor kwetsbare inwoners/kwetsbare buurten
Kwetsbare inwoners en kwetsbare buurten krijgen tijdig ondersteuning zodat zij beter beschermd en zelfredzaam zijn.

Samenhang met

- Leefbaarheid
- Veiligheid
- Bestaanszekerheid
- Maatschappelijke voorzieningen

Beleid gerelateerd aan thema Weerbaarheid

Excel-tabel

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan (IVP) Heuvelrug 2027-2030 (in ontwikkeling)	
Projectplan Weerbare en veerkrachtige samenleving	
Regionaal Programma Veerkracht (VRU)	
VNG Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau	

Actuele ontwikkelingen thema Weerbaarheid

In 2027 wordt naar verwachting gestart met de inrichting van tien noodsteunpunten in Veenendaal. Een voorstel hiertoe is in voorbereiding, waarbij ook de hiervoor benodigde middelen worden betrokken (zowel voor inrichting als de formatieve kosten).

De noodsteunpunten worden zo gesitueerd dat er een evenredige verdeling is voor inwoners tot deze noodsteunpunten.

In 2026 zijn binnen de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) twee pilots uitgevoerd in de gemeente Utrecht en de gemeente Stichtse Vecht. De kennis en ervaring die dat heeft opgeleverd wordt door de VRU omgezet in een handreiking inrichting noodsteunpunten waarin praktische informatie, handvatten en voorbeelden (bijvoorbeeld taakkaarten) beschikbaar worden gesteld. Op basis van de pilots houden we per noodsteunpunt (inclusief verbindingsmiddelen) vooralsnog rekening met ten minste € 15.000 aan kosten.

Voor het functioneren van noodsteunpunten stellen we per noodsteunpunt een ‘netwerk’ van vrijwilligers samen die, mocht dat nodig zijn, het noodsteunpunt 24/7 kunnen bemensen. Hiervoor voorzien we dat, om dit te kunnen uitvoeren, te zijner tijd extra capaciteit benodigd is.

Daarnaast gaan we in 2027 ook verder met het ondersteunen van het opbouwen van netwerken van inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers. We voorzien dat we daar de volgende activiteiten voor verrichten:

- Organiseren bijeenkomsten, trainingen etcetera
- Opstellen en verstrekken van handelingsperspectieven
- Externe communicatie

Thema IV - Overig

Thema Overig

Binnen dit onderdeel is het beleid en de daarbij horende financiën opgenomen die niet onder een van de andere thema's, maar wel binnen dit begrotingsprogramma passen.

Beleid gerelateerd aan thema overig

Er zijn geen vastgestelde beleidsdocumenten met betrekking tot dit thema.